

Σημείωμα Συντακτικής Επιτροπής

Το **δεύτερο τεύχος** του ηλεκτρονικού περιοδικού Χωρο-Γραφίες περιέχει έξι ενδιαφέροντα άρθρα που αναφέρονται σε προσεγγίσεις και ερμηνείες χωρικών ζητημάτων από διαφορετικές αφετηρίες και με χρήση διαφορετικών μεθοδολογιών και εργαλείων.

Το πρώτο άρθρο, του **Γεωργίου Βέργου**, επικεντρώνεται σε μια συνοπτική παρουσίαση των γενικών αρχών μέτρησης και των εφαρμογών μιας σειράς αποστολών δορυφόρων στην παρατήρηση του συστήματος Γη (και ειδικότερα του πεδίου βαρύτητας). Οι αποστολές των CHAMP και GRACE βοήθησαν να παρατηρηθούν και κατανοηθούν οι παροδικές μεταβολές του πεδίου βαρύτητας της Γης με χωρική διακριτική ικανότητα ~200 km σε περιόδους 10-30 ημερών. Η πρόσφατη αποστολή του GOCE, που αποτελεί την πρώτη αποστολή δορυφορικής βαθμιδομετρίας, θα δώσει και στατικά μοντέλα του πεδίου βαρύτητας της Γης και του γεωειδούς χωρικής διακριτικής ικανότητας 50 km (μισό μήκος κύματος) και ακρίβειας ± 1 cm. Τα δεδομένα των δορυφόρων αυτών προσφέρουν επομένως την ευκαιρία μελέτης των παροδικών μεταβολών του πεδίου βαρύτητας της Γης σε παγκόσμια κλίμακα, που σχετίζονται με το ισοζύγιο μάζας και τις διεργασίες που λαμβάνουν χώρα στο εσωτερικό και στην επιφάνεια του πλανήτη μας. Προσφέρουν επίσης συνεχείς χρονοσειρές δεδομένων για τον κύκλο του νερού, το λιώσιμο των πάγων, τις εποχικές και ετήσιες μεταβολές της στάθμης της θάλασσας, τις απότομες αλλαγές στον φλοιό της Γης εξαιτίας σεισμών, τις επιδράσεις ωκεάνιων φαινομένων μεγάλης κλίμακας, την ωκεάνια κυκλοφορία κ.λπ. αναδεικνύοντας τις δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων γεωεπιστημών.

Το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Πανεπιστημιούπολης του Πανεπιστημίου Πατρών παρουσιάζει ο Αναπληρωτής Καθηγητής του τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών **Βασίλης Παππάς** στο ομότιτλο άρθρο του. Εξετάζει μεθοδολογικά και τεχνικά θέματα που εμφανίστηκαν κατά τη σύνταξη του Ρυθμιστικού Σχεδίου, καταθέτει τον προβληματισμό του για τη χρήση των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στη σύνταξη του σχεδίου και επισημαίνει την συνεισφορά της τεχνολογίας στη συνεχή διαδικασία σχεδιασμού του χώρου. Μια σειρά σχεδίων επεξηγεί τι διάφορες φάσεις του σχεδιασμού, την ποικιλία των χωρικών παραμέτρων, τις δυνατότητες επιλογών και το τελικό αποτέλεσμα ως συνισταμένη πολλαπλών εκδοχών.

Το επόμενο άρθρο των ερευνητών **Δημητρίου Γουρδούκη, Μαγδαληνής-Ελένης Πανταζή, Ιωάννη Μπερτσάτου και Κατερίνας Τρυφωνίδου** έχει τίτλο «Ψηφιακοί Χάρτες Τοπικών και

Υπερτοπικών Συνθηκών» και εστιάζεται στις αλλαγές που έχει υποστεί η χαρτογράφηση ως επιστημονικός τομέας μέχρι να πάρει την σημερινή της μορφή, όπου πλέον το google maps, τα συστήματα GIS και τα κοινωνικά δίκτυα έχουν μπει στην καθημερινότητά, αλλάζοντας την αντίληψη μας για τις τοπικές και τις παγκόσμιες συνθήκες. Η αλλαγή στην αντίληψη του χώρου έχει επηρεαστεί λόγω της ταυτόχρονης συνύπαρξης των ανθρώπων σε πολλά κοινωνικά δίκτυα, τόσο σε τοπικό, όσο και υπερτοπικό επίπεδο. Το βασικό ερώτημα που θέτει το άρθρο των ερευνητών είναι πώς μπορεί να αναπαρασταθεί χαρτογραφικά αυτή η αλλαγή στην αντίληψη του χώρου; Το πρώτο μέρος της εργασίας παρουσιάζει παραδείγματα από χάρτες οι οποίοι ήταν πρωτοποριακοί στην εποχή τους καθώς χρησιμοποιούσαν καινοτόμα μέσα αναπαράστασης πληροφορίας. Το δεύτερο μέρος επιχειρεί να δώσει μία απάντηση στην ερώτηση της χαρτογράφησης της νέας συνθήκης μέσα από έρευνα πεδίου που πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2008. Στοιχεία από δραστηριότητες της ανθρώπινης ζωής, όπως η επικοινωνία, η μετακίνηση και η χρήση του διαδικτύου, χρησιμοποιήθηκαν ώστε να μεταλλαχθεί ο παγκόσμιος γεωγραφικός χάρτης σε νέους χάρτες που αναπαριστούν την αλλοιωμένη αντίληψη κάθε υποκειμένου για τον κόσμο.

Το Ρυθμιστικό Σχέδιο του Πάρκου Έρευνας και Καινοτομίας του Πανεπιστημίου Πατρών παρουσιάζουν ο Αναπληρωτής Καθηγητής **Β. Παππάς** και ο **Γ. Πατρώνης**, Καθηγητής του τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών. Το Σχέδιο αποτελεί ένα σύνολο κανόνων χωρικού σχεδιασμού σε μια περιοχή ιδιοκτησίας του Πανεπιστημίου με στόχο να αναπτυχθούν υψηλού επιπέδου εξειδικευμένα εργαστήρια. Η πρόταση αναπτύσσεται βάσει μιας στρατηγικής δημιουργίας διαφορετικών τοπίων με χαρακτήρα δυναμικό και όχι στατικό, που αναλογεί στο καινοτομικό ρόλο της έρευνας. Δημιουργούνται τοπία ερευνητικά, διδακτικά και παραγωγικά, που προσαρμόζονται στο υπάρχον ανάγλυφο σε συνέργεια με τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό και την διαμόρφωση των ανοικτών χώρων. Η χρήση GIS συνέβαλλε στην τελική διαμόρφωση ενός συγκροτημένου, ευέλικτου σχεδίου με περιβαλλοντικά και βιοκλιματικά χαρακτηριστικά και σύγχρονη αντίληψη σχεδιασμού.

Το επόμενο άρθρο των ερευνητών **Ιωάννη Πολίτη, Σωκράτη Μπάσμπια, Παναγιώτη Ξανθόπουλου και Σοφίας Μπούκη** έχει τίτλο «Ανάλυση των Χαρακτηριστικών Στάθμευσης στην Πόλη των Σεργών». Αντικείμενο του άρθρου είναι η διερεύνηση των ψυχομετρικών (συμπεριφορικών)

χαρακτηριστικών των μετακινουμένων στη διαδικασία της επιλογής θέσης στάθμευσης και της χρήσης εν γένει του ΙΧ. αυτοκινήτου. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με τυχαία δειγματοληψία σε 150 χρήστες ΙΧ., μετακινούμενους προς το κέντρο της πόλης των Σερρών. Το άρθρο εντάσσεται στο επιστημονικό πεδίο της Συμπεριφορικής Ανάλυσης των Μετακινουμένων, στην οποία η έμφαση για την επίλυση ενός προβλήματος, δεν δίνεται στα παρατηρούμενα δεδομένα (π.χ. έλλειψη χώρων στάθμευσης), αλλά στα συμπεριφορικά χαρακτηριστικά των ανθρώπων (νοοτροπία, τάση κ.τ.λ.) τα οποία στην ουσία αποτελούν και τις αιτίες εκδήλωσης των όποιων προβληματικών φαινομένων στον τομέα των Μεταφορών. Η γνώση αυτών των δεδομένων, έχει ιδιαίτερη σημασία, καθώς ελαχιστοποιεί τις αστοχίες ενός έργου μεταφορών, όχι βεβαίως με την κλασσική έννοια της κατασκευαστικής αστοχίας, αλλά με την έννοια της βέλτιστης αξιοποίησης των διατιθέμενων πόρων και τη βιώσιμη αστική κινητικότητα. Η στατιστική επεξεργασία των απαντήσεων του συγκεκριμένου ερωτηματολογίου έδωσε ενδιαφέροντα ευρήματα που μπορούν να αξιοποιηθούν τόσο από την ερευνητική κοινότητα, όσο και από τις αρμόδιες αρχές Στρατηγικού Σχεδιασμού της πόλης των Σερρών.

Μια σχεδιαστική πρόταση ανάπλασης των υπαιθρίων και ακάλυπτων χώρων στην περιοχή Εξαρχείων διαπραγματεύονται οι αρχιτέκτονες **Ελένη Πασχάλη** και **Ελεάνα Μυριούνη**. Χρησιμοποιώντας σύγχρονα εργαλεία ανάλυσης των χαρακτηριστικών του χώρου ανασυνθέτουν τα αστικά κενά που εντοπίστηκαν στην περιοχή δημιουργώντας ένα ανοικτό δίκτυο, όπου η γραμμικότητα των ροών των πεζών, η δημιουργία χώρων κίνησης ή στάσης μέσω της κατάλληλης φύτευσης, η διαχείριση των κλίσεων και των υψομετρικών διαφορών, οι επιστροφές με «φιλικά» υλικά αναζωογονούν το υποβαθμισμένο περιβάλλον. Οι θεωρίες επανάκτησης των ανοικτών χώρων της πόλης αποκτούν μέσω της συγκεκριμένης σχεδιαστικής παρέμβασης ένα ακόμη ενισχυτικό επιχείρημα.

Σας θυμίζουμε ότι περιμένουμε την υποβολή νέων άρθρων, τα οποία σύμφωνα με την πάγια τακτική μας, στέλνονται χωρίς τα διακριτικά του συγγραφέα/των συγγραφέων σε τουλάχιστον δύο κριτές.

Για τα θεματικά πεδία που ενδιαφέρουν το περιοδικό Χωρογραφίες, μπορείτε να ανατρέξετε στην αρχική σελίδα του ιστοτόπου μας

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής άρθρων για το 3ο τεύχος είναι η **30η Σεπτεμβρίου 2011**.

Σέρρες, Μάιος 2011

Η Συντακτική Επιτροπή

Χωρικές Προσεγγίσεις Τόμος 2, Αριθμός 1, 2011

Περιεχόμενα

Σύγχρονες δορυφορικές αποστολές μελέτης του πεδίου βαρύτητας της Γης και συμβολή στις γεωεπιστήμες Γ. Βέργος	1-12
Το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Πανεπιστημιούπολης του Πανεπιστημίου Πατρών Β. Παππάς	13-20
Ψηφιακοί Χάρτες Τοπικών και Υπερτοπικών Συνθηκών Δ. Γουρδούκης, Μ-Ε. Πανταζή, Ι. Μπερτσάτος, Κ. Τρυφωνίδου	21-29
Πάρκο Έρευνας και Καινοτομίας του Πανεπιστημίου Πατρών Β. Παππάς, Γ. Πατρώνης	25-30
Ανάλυση των Χαρακτηριστικών Στάθμευσης στην Πόλη των Σερρών Ι. Πολίτης, Σ. Μπάσμπας, Π. Ξανθόπουλος, Σ. Μπούκη	39-48
Ενοποίηση και επανασχεδίαση ανοικτών αστικών χώρων στην περιοχή των Εξαρχείων Ε. Πασχάλη, Ε. Μυριούνη	49-54